

Het boerenhart van Ruben en Gad

Misschien moet je van het platteland komen om aan te voelen wat malse weiden met boeren doen. Ze gaan anders praten dan normaal om uit te drukken hoe geschikt het land wel niet is voor hun vee. Hun ogen dwalen over de weilanden en ze lijken alles wat er nog meer speelt in de wereld te vergeten. Wat zouden ze hier graag boeren (Numeri 32:1-5)!

Achterin het boek Numeri staat een ietwat onbekend verhaal over twee stammen van Israël die één ding met elkaar gemeen hebben: hun passie voor land en vee. Ruben, de oudste zoon van Jakob, is uitgegroeid tot een stam, evenals Gad, de negende zoon. In de woestijn zijn de beide stammen als burens, onder hetzelfde vaandel, met elkaar bevriend geraakt. Gad is de leider van de twee. Hij is voor niemand bang. Een *midrasj* vertelt dat Gad er niet bij was, toen Jozef vijf van zijn broers aan de farao voorstelde. De heerser van Egypte zou deze onverschrokken figuur meteen als bodyguard hebben ingelijfd (Genesis Rabba 95:4).

VERZOEK AAN MOZES

Hoe dit ook zij, de Gadieten en de Rubenieten, op de drempel van het beloofde land gekomen, delen de leiders van het volk mee dat hun boerenhart open gaat bij het zien van de grazige weiden in het Oost-Jordaanland. Mozes, amper bekomen van het overlijden van zijn zus en broer (Numeri 20:1, 28) en zelf met een been in het graf (Numeri 31:2), reageert niet op het proefballonnetje. Er valt een stilte. Dan komen de beide stammen met hun verzoek voor de draad: 'Als we genade gevonden hebben in uw ogen, worde dan aan uw dienaren dit land in eigendom gegeven; doe ons de Jordaan niet oversteken!' (Numeri 32:5 / Naardense Bijbel). Mozes is in alle staten. 'Moeten jullie broeders de oorlog in, terwijl jullie hier blijven zitten?' Wat een mentaliteit, gaat het drama van de verspieters zich herhalen (Numeri 32:6-15)?

NIEUW VOORSTEL

Hoe hadden de Gadieten en de Rubenieten op de ongenadige uitbrander van Mozes kunnen reageren? 'De chef zit er doorheen, ziet hij dan niet dat in Kanaän overbeweiding dreigt en gedoe tussen de stammen?'
Opmerkelijk: ze houden het overzicht. Ze gaan niet morren in hun tenten, maar komen met een nieuw voorstel. Het komt erop neer dat ze omheiningen voor hun *schapen* willen bouwen en steden voor hun *kinderen*, buiten het bereik van de inwoners van het land. Ze zullen dan zelf, voor het volk uit, als fronttroepen de Jordaan oversteken en – heel edelmoedig aangeboden – pas teruggaan als alle Israëlieten een eigen stuk land hebben (Numeri 32:16-19).

• Beeld: www.HolyLandPhotos.org

'VESTIGINGSVERGUNNING'

Ook Mozes krijgt de kans zich te herstellen. Hij zet uiteraard nog wel even de punten op de i, maar de beide stammen krijgen een 'vestigingsvergunning'. Komt er weer een twinkeling in Mozes' ogen, als hij fijntjes eerst de kinderen noemt en dan pas, met veel nadruk, de dieren? 'Bouwen jullie maar steden voor jullie *kinderen* en omheiningen voor jullie *scháápjies*, maar doe wat jullie beloofd hebben' (Numeri 32:20-24, vergelijk Numeri Rabba 22:9).

De Gadieten en de Rubenieten bevestigen trouwhartig wat Mozes heeft gezegd. 'Onze *kinderen*, onze *vrouwen*, onze veestapel en al onze *dieren* zullen dáár' – je ziet ze wijzen met hun handen – 'in de steden van het gebied van Gilead blijven', terwijl ze zelf popelen om als stoottroepen ten strijde te trekken om daarna zo snel mogelijk weer thuis te zijn (Numeri 32:25-27).

MOOI OPGELOST

Mooi opgelost, denk je als lezer. Het verhaal kan zo in een handboek voor interne conflictbeheersing, maar, o, wat scheelde het weinig of het volk was weer in paniek geraakt, net als in de woestijn. Mozes mag Gad en Ruben wel dankbaar zijn. Mensen verslijten aan elkaar, maar gelukkig halen ze daarbij soms het beste in elkaar naar boven.

KEES SCHAKEL